

# 't Tolhuis



Herfst 2016

Al 400 jaar  
goed getapt

Café Concordia  
Westhavenkade 28  
Telefoon 010 2340098

GOED IDEE!



Corrie van Oosten

Pedicurepraktijk Voetidee  
Twee Vriendenstraat 27  
3131 ME Vlaardingen  
Tel. 06 - 220 416 71

Ook voor diabetici & reumapatiënten

Inkt en Toner Shop  
Vlaardingen

Bill tonlaan 56, 3131 LK Vlaardingen  
Tel.: 010-2342436  
www.its-vlaardingen.nl info@its-vlaardingen.nl

Kopieer-, print-  
&  
drukwerkservice

Tot en met A0 formaat  
full color/zwart-wit

Visitekaartjes, briefpapier, flyers  
boekjes, posters, folders, canvas

Originele, huismerk, hervulde  
inkt- en tonercartridges

VHS videobanden digitaliseren

Inbinden thermisch & ringband

AANNEMERSBEDRIJF  
VERKAGROND B.V.



- Grond-, straat- en rioletwerken
- Ook stelcon en asfalt
- Zowel nieuwe aanleg als onderhoud en reparatie



VERKADE VLAARDINGEN B.V.

Zuidbuurtseweg 2  
3133 KC Vlaardingen  
Telefoon: 010 - 435 90 00  
www.verkade-vlaardingen.nl

## Mijmeringen van een tuinder

Beste tuinvrienden het is me het jaartje wel. Ook deze tuinder is aan de pensioengerechtigde leeftijd aangekomen. Ben ik er blij mee, niet helemaal .Ik ben nog niet toe om uit het arbeidsproces te stappen. Ik kan mij voorstellen dat er ook mensen zijn die uitkijken naar deze datum. Niks mis mee ,dit is voor een ieder zelf te bepalen en daar heb ik respect voor. Maar ik mag nog drie dagen mijn oude vak uitoefenen en voor de klas blijven staan. Dit is voor mij elke dag weer een uitdaging. Om de kinderen kennis bij te brengen.

De leerlingen waar ik les aangeeft zijn niet de makkelijkste maar wel de eerlijkste. Zeggen wat ze vinden ,hebben kritiek , dat moet ook zo zijn maar wel op een respectvolle manier. Als ik daar mijn steentje aan bij kan dragen maakt mij dat gelukkig. Maar het leuke is dat ik nu wel een heel lang weekend in het vooruitzicht krijg. Ik ben door omstandigheden niet vaak op mijn tuin geweest, maar als ik dan weer op de tuin kom is er weer een uitdaging.

Deze uitdaging heet heermoes.

Ik ben dan weer uren bezig om het weg te halen maar eigenlijk is het onbegonnen werk. Ik ben gaan zoeken op internet bij: [kennisakker.nl](http://kennisakker.nl) Hier staat informatie over het bestrijden van heermoes. Maar wat is heermoes eigenlijk. Heermoes ook wel paardenstaart genoemd is een overblijvend onkruid ,Als je het maait ,ben je eigenlijk weer aan het zaaien. Als het eruit gaat trekken ben je eigenlijk weer aan het stekken .het is om radeloos van te worden. Er wordt onderzoek gedaan naar het bestrijden van heermoes. En er zijn hoopvolle middelen ,alleen is dit voor de professionele tuinder. Het is op basis van chemicaliën dus niet echt gezond. Wij zullen het op de traditionele manier moeten blijven. Als we constant de heermoes uit de grond blijven halen, dus zo diep mogelijk wegsteken. dan schijnt de wortel minder voeding te krijgen en moet na een behoorlijk tijdje de heermoes minder worden. De helft van de wortelstokken zit dieper dan 25 cm onder de grond en de helft van de knolletjes dieper dan 50 cm .Soms kunnen de hoeveelheid knolletjes oplopen tot een paar honderd per vierkante meter. Elk knolletje is weer een plantje, dus ga er maar aanstaan. Maar er zitten ook goede kanten aan heermoes. De werkzame stoffen in heermoes zijn o.a. saponine, kalium en kiezelzuur. Heermoes bevat 12% kiezelzuur. In de oudheid was dit al bekend. De Grieken gebruikten de plant om bloedingen te stoppen ,de Romeinen tegen jicht en reuma. Daarna was er weinig aandacht voor de geneeskrachtige werking van heermoes. Het werd ook wel gebruikt om tin te poetsen.Nu wordt heermoes gebruikt om thee van te maken om ontstekingen in nieren en urinewegen te bestrijden. Is ook geschikt voor het versterken van pezen en spierbanden. Ook is een aftreksel van heermoes goed om de conditie van andere planten te versterken waardoor zij minder vatbaar zijn voor plantenziektes. Als je bovenstaande hebt gelezen zie je dat onkruid (eigenlijk ongewenst kruid) ook goede eigenschappen bezit. Wel belangrijk is dat niet alle soorten heermoes voor bovenstaande zaken gebruikt kan worden ,dus ga niet zelf experimenteren maar loop een reformwinkel in en vraag daar naar de mogelijkheden. Dit was niet echt een mijmering maar ik moest het even kwijt.

Ik wens jullie nog veel tuinplezier.

**De mijmerende tuinder.**



## (On) Gewenste planten

De vraag was of ik wat zou kunnen schrijven over de Fallopia Japonica (japanse duizendknoop). Ik denk dat de vraag voortkwam uit bezorgdheid over deze agressieve plant. U komt de plant tegen achter de loods bij de kantine. Verder woekert de plant lustig voort op tuin 1 waar Piet zijn opslag van ijzer heeft. En verder op talloze andere plekken. Het is een plant die behoort tot de categorie invasieve planten.

De Japanse duizendknoop is ooit uit Japan, eind 1800, door een plantenverzamelaar meegenomen naar ons land. Met name de holle stengels hebben een decoratieve waarde en zijn daarom zeer geliefd bij bloemsierkunstenaars. Het verhaal doet de ronde dat de weggegooide bloemstukken een van de oorzaken is dat de plant zich zo heeft kunnen verspreiden. Het is net als met wilgentakken: je gooit er ergens een hoop neer en ze beginnen spontaan te wortelen. De Japanse duizendknoop overtreft in groei- en concurrentiekracht heermoes, zevenblad, kweekgras en haagwinde. Meer informatie over deze plant (en de bestrijding daarvan) vindt u op de website [www. Bestrijdingduizendknoop.nl](http://www.Bestrijdingduizendknoop.nl). Ik las op deze site dat in Engeland de duizendknoop geclassificeerd is als 'controlled waste'. Met andere woorden: het is vergelijkbaar met industrieel afval!

Er worden in Nederland verschillende praktijkproeven ondernomen tegen de bestrijding van deze plant. Niet alle resultaten van deze proeven (met name bij toepassing van chemische middelen zoals glysofaat) zijn eenvoudig over te nemen door particulieren. Feitelijk is afgraven en afvoeren de beste methode. Eenvoudiger is het om de plant minimaal wekelijks af te maaien, waardoor de plant wordt afgemat. Het is daarbij wel belangrijk dat het maaisel ook wordt afgevoerd! Goed. Genoeg hierover. Niet alle planten die zich spontaan verspreiden zijn ook woekeraars! Persoonlijk hou ik (mits beheersbaar) wel van planten die zich spontaan verspreiden, waardoor de tuin een meer natuurlijke uitstraling krijgt. In de meest ideale situatie ga ik een symbiose aan met de tuin in plaats van dat ik dicteer wat waar mag groeien. Op de volgende bladzijde heb ik een soortenlijst samengesteld die past bij deze stijl van tuinieren. Een groot aantal van deze soorten zijn feitelijke tweejarige planten. Dit betekent dat ze in het ene jaar ontkiemen en (meestal) een bladrozet vormen die overwinterd. Het jaar daarop bloeien deze planten en wordt het zaad gevormd. Daarna begint de groeicyclus weer opnieuw. Andere planten zijn wel vast maar een deel overleven een strenge winter niet. Doordat de plant zich al heeft uitgezaaid kan het soort zich toch handhaven. Overigens is het wel van belang om bij deze wijze van tuinieren de schoffel achterwege te laten. Selectief wieden is immers geboden. De schrepel is daarbij een bruikbaar gereedschap! Kortom: een andere manier van tuinieren is gewenst! Ter inspiratie verwijs ik u naar de site/blogspot van prionatuinen in Schuinesloot\*. Nog beter is het om de tuin tijdens een open dag te bezoeken, dan begrijpt u wat ik bedoel. Aanbevolen!

**Martin van Engelen**

\*<http://prionagardens.blogspot.nl>





Een zaailing van de *Prunella grandiflora* (bienenkorfje)



Een zaailing van de *Verbena hastata* (ijzerhard)





**Fallopia japonica (japanse duizendknoop) groeit hier zelfs door een conferen haag**



**Een zaailing van de Sanguisorba 'Cangshan Cranberry' (pimpernel)**



Een zaailing van de *Plantago major* 'Atropurpurea' (rode weegbree)

## Soortenlijst van kruidachtige planten die zich makkelijk vermeerderen uit zaad

*Verbena hastata*, ijzerhard ●

*Salvia sclarea* 'Turkestanica', turkse salie ●

*Plantago major* 'Atropurpurea', rode weegbree ●

*Aquilegia vulgaris*, akelei ●

*Digitalis purpurea*, vingerhoedskruid ●

*Alcea Rosea*, Stokroos ●

*Cichorium intybus*, cichorei ●

*Prunella grandiflora*, bijenkorfje ●

*Dipsacus sativus*, kaardebol ●

*Sanguisorba* 'Cangshan Cranberry', pimpernel ●

● zie afbeelding



# Jaaragenda 2016

- vr 30 september **Samen eten**  
Gezellig één keer in de maand gezamenlijk eten. Verzorgd door Berend van Es  
U kunt zich hiervoor 1 week tevoren inschrijven in de kantine.
- wo 23 november **Ledenvergadering.**  
De najaars ledenvergadering begint om 20.00 uur.
- vr 28 oktober **Samen eten**  
Gezellig één keer in de maand gezamenlijk eten. Verzorgd door Berend van Es  
U kunt zich hiervoor 1 week tevoren inschrijven in de kantine.
- vr 25 november **Samen eten**  
Gezellig één keer in de maand gezamenlijk eten. Verzorgd door Berend van Es  
U kunt zich hiervoor 1 week tevoren inschrijven in de kantine.
- za 26 november **Sint Nicolaas feest.**  
Vandaag brengt St. Nicolaas een bezoek aan de tuinvereniging. U bent van harte welkom vanaf 10.00 uur in de kantine. Opgeven voor het sinterklaasfeest kan vanaf 25 oktober.
- vr 16 december **Samen eten - Kerstdiner**  
Gezellig één keer in de maand gezamenlijk eten. Verzorgd door Berend van Es  
U kunt zich hiervoor 1 week tevoren inschrijven in de kantine.
- za 17 december **Kerstklaverjassen.**  
Vanaf 22 november ligt de inschrijflijsheet weer in de kantine.
- zo 18 december **Wintermarkt.**  
Uitgebreide markt rondom en in de kantine geheel in winterse sfeer met veel lekkernijen

Bij diverse activiteiten is ook een muzikale omlijsting gewenst. Wat dit is en wie dat gaat doen wordt later bekend gemaakt.

Voor alle festiviteiten geldt “wijzigingen onder voorbehoud”, we zijn namelijk ook afhankelijk van het weer en het aantal deelnemers. We hopen veel tuinleden op deze dagen te zien.

Kijk altijd op de mededelingborden op het complex voor de laatste informatie

# BBQ op de tuin 2016



# Janson Bokaal 2016





## Tips voor veiligheid op de tuin.

Beste tuinders het tuinseizoen de zomer is weer bijna voorbij. We gaan weer naar een periode toe van snoeien. We hebben al een keer de gevaren van snoeien belicht, maar toch willen we het nogmaals onder de aandacht brengen. Maar ook dat we de veiligheid niet uit het oog mogen verliezen

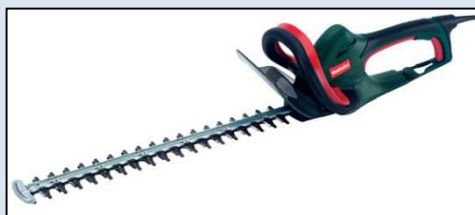
De meeste van ons gaan weer gebruik maken van de kettingzaag, snoeischaar, heggenscharen en al het andere knipmateriaal.

Buiten het feit dat al deze hulpmiddelen heel erg makkelijk zijn kunnen ze ook gevaar met zich mee brengen. *Zorg in ieder geval dat kinderen er nooit bij kunnen komen.*

Een ongeluk zit in een klein hoekje.

### De heggenschaar

Deze hebben we in twee uitvoeringen De handschaar en de elektrische schaar. Bij de handschaar heb je voordeel dat je twee handen nodig hebt om de schaar te gebruiken. Daarom zullen je vingers er niet snel tussen komen maar het blijft opletten Zorg er bij de elektrische schaar altijd voor dat



het snoer niet in de heg ligt, als je aan het snoeien bent voor je het in de gaten hebt is je snoer door midden, met alle gevolgen van dien. Ook zijn de messen van de heggenschaar gevaarlijk. Even proberen op een onmogelijk plekje te snoeien en voor je het weet zit je vinger er tussen. Gebruik altijd werkhandschoenen . Lees ook uitgebreid de gebruiksaanwijzing hoe met heggenschaar om te gaan.

### De kettingzaag

Eigenlijk is dit stuk gereedschap voor professionals. Maar je ziet steeds vaker dat de gewone tuinder ook in het bezit is van een kettingzaag. Zorg bij een kettingzaag altijd voor beschermde kleding .Minimaal handschoenen en een veiligheidsskap met helm. Takken of stukken van takken kunnen wegschieten en in je oog of hoofd komen .Ook heb je in de handel speciale kleding voor kettingzaaggebruikers. Mocht op een of andere manier de zaag tegen je heen aankomen dan stopt de stof van de broek de zaag, in de stof is een materiaal geweven dat daar voor zorgt. De kleding is niet goedkoop maar een arm of been missen kost veel meer.



Bij diverse tuincentra en doe het zelfwinkels zijn kettingzagen te huur. Als je nooit ermee hebt gewerkt kan het een gevaarlijk werktuig zijn. Als je wat moet snoeien op je tuin informeer dan in de tuinwinkel.



**Daar is een kettingzaag te huur met een ervaren kracht die dit voor je kan doen. Deze heeft de juiste kleding en apparatuur om veilig te zagen. Deze machine is niet te huur zonder de ervaren kracht. Dat geldt ook voor een bosmaaier. Dit apparaat draait zo snel en als je ook hier niet de juiste kleding voor gebruikt kan een ongelukje wel eens met ernstige gevolgen aflopen. Vraag in de tuinwinkel voor info. Je moet het wel op tijd bespreken.**

### Het klimmateriaal

Zorg er altijd voor dat op een stabiele plek staat ,dus niet op een gammell laddertje of kistje. Als je valt en de kettingzaag komt in je arm of been dan zijn de gevolgen niet te overzien. We hebben twee soorten kettingzagen elektrische en op benzine. Zorg bij een elektrische kettingzaag altijd dat je verlengsnoer zodanig is neergelegd dat er niet over kan struikelen.

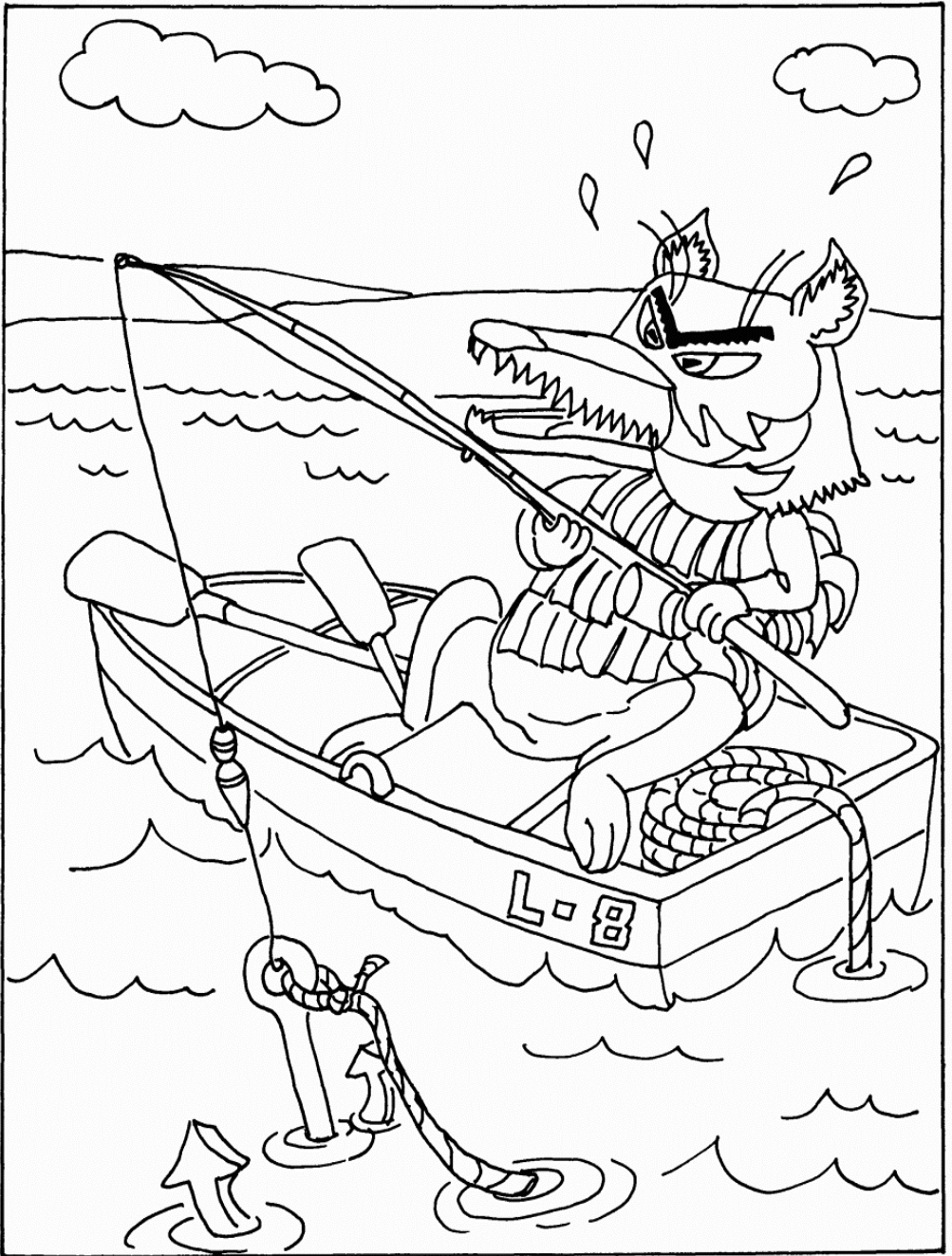
Ook als je grotere bomen gaat snoeien let er dan goed op dat je de afgezaagde tak niet op je hoofd krijgt. Snoei nooit alleen maar altijd met een paar hulpen erbij

Als je een trap ga gebruiken zorg er dan voor dat de ondergrond stevig is en de trap niet kan wegzakken. Leg anders een plaat hout op tegels onder de poten van de trap dan sta je stabiel en kunnen de poten niet in de in de grond zakken.

Gebruik een trap met een keurmerk dan weet je zeker dat je een veilig stuk gereedschap hebt. Zorg ook dat het aggregaat dat je gebruikt op een veilige plek staat zodat bij het snoeien er geen takken op kunnen vallen. Ook de stroom dat uit een aggregaat komt kan levensgevaarlijk zijn. Ik hoop dat jullie bovenstaande tips kunnen gebruiken. Tuinieren wordt nog leuker als je het veilig doet. Veel tuinplezier en een veilig tuinjaar.

**Gert Jan Bras**







## Zomer 2016 veel warmte maar niet stabiel

Aan warmte ontbrak het niet deze zomer maar het weer was allerminst standvastig. In juni en juli viel er vrijwel dagelijks regen en alleen half juli en tweede helft augustus hadden een aantal droge en zonnige dagen op rij en dat met temp tot tropische niveau. Voor De Bilt (dus landelijk) geen hittegolf (5 dagen temp 25+ waarvan 3 dagen 30+) maar in Limburg en ook bij ons aan de Zuidbuurt was dat eind augustus wel het geval. Alle maanden waren gemiddeld warmer dan normaal waardoor de zomer volgens KNMI gemiddeld 0,7 gr warmer was dan het langjarig gemiddelde mede door de warme nachten.

Verder kenmerk van deze zomer was het vaak buiige weer en daardoor grote landelijke verschillen in neerslag. In de kustprovincies op veel plaatsen droog, terwijl Brabant en Limburg meer regen kregen dan normaal. Opmerkelijk waren de flinke plensregens en wateroverlast vooral in ZO-Nederland. Nog nooit kreeg een KNMI-weerstation (het Limburgse Ysselstein) in juni zo veel neerslag, 277 mm in één maand. Gemiddeld over het land viel er in juni 118 mm. Dat is al 2x de normale maandhoeveelheid. Terwijl op diverse andere plaatsen de 200 mm grens werd gehaald of overschreden. Zo ons weerstation op Resort Arcen bijna 220 mm en bij ons aan de Zuidbuurt bleef de teller staan op 197,7 mm voor de maand juni. ZO-NL was in juni zelfs één van de natste gebieden van heel Europa. De talrijke zware buien, die zich ontwikkelden in de warme vochtige lucht in ZO-NL hingen samen met een standvastig lagedrukgebied boven Midden-Europa. Zo gaven op 23 juni onweersbuien met hagel, zeer zware windstoten en lokale valwinden enorme schade in de regio Eindhoven.

Ook in juli regionaal zware buien, maar kreten als “het regent altijd in dit land” waren sterk overdreven ondanks zware buien eind juli in delen van Flevoland en N+O Nederland waardoor er daar in juli ruim 100 mm viel en ook de 100ste Nijmeegse Vierdaagse hield het verre van droog. De maand als geheel verliep echter, gemiddeld over het land, te droog, ca 55 tegen normaal 78 mm en bij ons aan de Zuidbuurt slechts 32 mm en dat terwijl augustus weer boven normaal eindigde met 85 mm.

Langs de kust was de zomer zonniger dan normaal met augustus als de zonnigste maand. Vooral de laatste dagen van augustus waren zonovergoten. Juni daarentegen was de somberste maand. Door de vele buienwolken en hardnekkige bewolking afkomstig van de Noordzee liet de zon toen vaak verstek gaan.

### **KLIMAAT VERANDERING?? MAATREGELEN!!**

Vorige keren schreven we iets over o.a. de klimaatconferentie van Parijs. Daarbij ook over veranderingen in het weer dat ook het afgelopen jaar weer bijzonder was. Eerst al een extreem zachte winter en ook deze zomer leverde met zware regen- onweersbuien over het land natte voeten op, er viel plaatselijk zoveel water dat de straten blank kwamen te staan.

De waterafvoersystemen zijn blijkbaar niet berekend op zulke grote neerslaghoeveelheden in korte tijd. Dit zou wel het geval moeten zijn, aangezien de verwachting is dat extreme regenhoeveelheden in de toekomst vaker voor zullen komen.

## **Hete zomers, zware buien**

Volgens weerdeskundigen is het een gegeven dat de aarde geleidelijk opwarmt, ook in Nederland wordt het warmer. Gevolg? Zachtere winters en hetere zomers en daardoor toename van extremen in neerslaghoeveelheden. In de winter meer neerslag en de zomers heter en veelal droger. Maar als er dan in de zomer buien ontstaan zijn ze extremer en valt er in korte tijd dus veel regen.

## **Aanpassen**

Klimaatverandering kan worden tegengegaan door de uitstoot van CO<sub>2</sub> te beperken, maar dit is lange-termijn werk. Op korte termijn zullen andere maatregelen nodig zijn, zoals bijv. het aanpassen van de infrastructuur. Daardoor wordt er nagedacht om wateroverlast tegen te gaan: vasthouden, bergen en afvoeren.

1. Vasthouden. Een compleet betegelde tuin neemt weinig tot geen water op, maar een groene tuin juist wel. Door het regenwater vast te houden (in de tuin), komt het niet meer op de weg of in het overvolle riool. Ook kan het hemelwater nog eens opgenomen worden door zgn. 'groene daken'. Een normaal dak neemt geen water op, een begroeid dak juist wel.
2. Bergen. Overtollig veel water kan gemakkelijk worden opgevangen in bekkens, dit scheelt veel belasting op het riool. Veel gemeenten (ook Vlaardingen) leggen tegenwoordig bij nieuwbouw en renovatiewijken wadi's aan. Dit zijn droge dalen of kuilen die bij flinke regenval veel water kunnen bergen. Het water zakt vervolgens in de grond en vult het grondwaterpeil aan. In stedelijk gebied wordt dit wat lastiger, maar ook daar zijn oplossingen voor bedacht. Een voorbeeld hiervan is het Benthemplein of waterplein in Rotterdam. Bij hevige regenval dienen een drietal speelpleinen als waterbekkens, waarin 1,7 miljoen liter water kan worden opgevangen.
3. Afvoeren. Op veel plaatsen komt het schone regenwater en het afval- of rioolwater samen in het riool terecht. Bij zware regenval levert dit onherroepelijk problemen op. Daarom zijn gemeenten de afgelopen jaren begonnen met het scheiden van hemel- en afvalwater. Door het regenwater apart af te voeren (naar bijvoorbeeld sloten, beekjes of wadi's), wordt de riolering niet belast met regenwater.

## **In Vlaardingen wordt al aan de toekomst gedacht.**

We nemen u even mee op een zonnige lentedag naar de Blankenheimstraat in de Westwijk te Vlaardingen. Simon Verkade zit op de rupskraan en is bezig met het grondwerk van het grote gemeenschappelijke stuk grond tussen de flats in. Midden in de bergen met zand en modder staan nog een schommel en een wipkip verstoep. Wat gaat dit worden?

## **Nieuw landschap creëren.**

Simon, één van de Verkade broers, werkt al sinds zijn 16e jaar in het familiebedrijf. Op een dag als deze is hij helemaal in zijn element; lekker buiten bezig zijn met het grove grondwerk. Afwatering, riolering aanleggen en nieuw landschap creëren. Aan de andere kant van de flat is al goed te zien wat hij bedoelt. Wat voorheen een stuk saai recht grasveld was, is nu deels afgegraven en

veranderd in een natuurlijk ogende sloot. Hij heeft rondom de grote bomen gegraven zodat er ook speelse eilandjes zijn ontstaan. Het is nu nog flink modderig maar als het straks is geëgaliseerd en

ingezaaid met Vlaardings mengsel (gras en veldbloemen) kijken de bewoners uit over een prachtig stukje groene oever.

### **Grondwerk tot op de millimeter**

In de bouwkeet van Verkade laat Simon de bouwtekeningen 'voor' en 'na' zien van het grote stuk grond tussen de flats. Hij legt uit wat er veranderd gaat worden. "De laatste tijd werd dit veld steeds meer een speelparadijs voor de eenden. Het grootste deel van het jaar stond het zo'n beetje helemaal blank. Na de drainage hebben we het flink opgehoogd met ca. 2000 kuub grond. Het veld wordt grotendeels vlak, met uitzondering van een lange glooiende greppel, ook wel een wadi genoemd. Deze wordt helemaal rondom gegraven en zorgt voor een natuurlijke afwatering." Kijkend naar de enorme bergen met zand vraag ik me af hoe je zo'n oppervlakte vlak krijgt. Simon wijst in de verte. "Zie je daar die grote driepoot staan? Dat is een laser. Midden op de graafarm van de kraan zit de ontvanger. Hiermee kunnen we tot op de millimeter nauwkeurig egaliseren." Daarna is het nog een kwestie van inzaaien, nieuwe bomen planten en nog een maand of twee geduld voordat de bewoners deze zomer weer kunnen genieten van een prachtig (speel)veld.

Na dit project in de Vlaardingse Westwijk volgden er meer, o.a. het afgelopen voorjaar achter de Van Hogendorplan, Nieuwlandpark, e.o..

Voor het weer aan de ZUIDBUURT + webcams en dagelijkse gegevens + wekelijks een korte terugblik en vooruitblik op het weer: <http://verkade-vlaardingen.nl/Weer.aspx> of kijk op [www.verkade-vlaardingen.nl](http://www.verkade-vlaardingen.nl) en klik dan rechtsboven op het kopje 'weer'.

### **Siem Verkade Sr.**





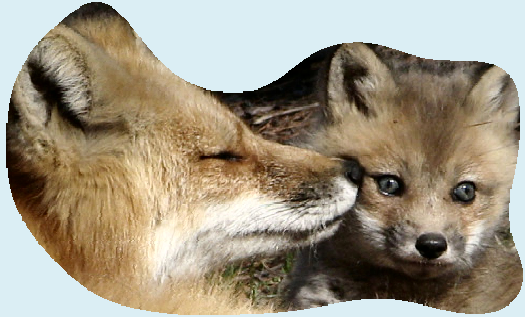






## Vossen in de tuin

Beste tuinvrienden deze keer in vogels in de tuin geen vogel maar wel een gast die we zomaar in onze tuin tegen zouden kunnen komen. Deze keer gaan we hebben over de vos. Laatst kwam ik uit Rotterdam en op de van Heusdenlaan zag ik op het viaduct een vos staan. Hij of zij was in het geheel niet bang en bleef staan tot ik vlakbij was. Daarna verdween hij/ zij in het struikgewas. Ik had nog nooit een vos zo dicht in de stad gezien. Ben gaan googelen en hierbij wat wetenswaardigheden over Reinaert de Vos te weten gekomen.



Een vos is maar weinig groter dan een flinke kat. Maar door zijn dikke vacht en grote staart lijkt hij veel groter. De vos heeft een oranje bruine, rode of grijze vacht, korte poten een langgerekt lichaam. Op zijn rug heeft hij een donkere glans, zijn buik is grijs tot bijna wit, heeft een dikke staart met een witte punt. De vos heeft grote puntige oren die aan de achterkant zwart zijn. Zijn ogen zijn amberkeurig. De wintervacht is veel dikker dan de zomervacht en grijzer van kleur. De vos heeft een zeer goed gehoor en reuk maar ziet niet heel scherp. De vos is ongeveer 80 cm lang zijn staart kan wel tot 50 cm lang worden. Hij is niet zwaar weegt ongeveer tussen de 3,5 en 10 kg. Het mannetje ook rekel genoemd is groter dan het vrouwtje die wordt wel moeder genoemd.

De vos maakt een kort schrill geluid meestal bij het vallen van de avond. In de winter een lange klagende pauwachtige roep van het vrouwtje. In de bronstijd veel geschreeuw en gegrom. Waarschuwend blafjes en klokkende geluiden van het vrouwtje tegen haar jongen. De vos komt oorspronkelijk voor in het noordelijk halfrond behalve in de hooggebergte. In Australië is de vos ingevoerd door de Britten. In Nederland



komt de vos voornamelijk voor in hogere gronden ( oostelijke en zuidelijke provincies en Utrecht. De vos breidt zich gestaag uit naar laaggelegen gedeelte in het noorden en westen ook in de duinen in Zuid-Holland en Noord-Holland komen vossen voor .Waarschijnlijk zijn zij daar door mensen uitgezet. Op de Waddeneilanden komen vossen niet voor. Als er levende exemplaren



worden  
gezien  
worden  
deze zo snel  
mogelijk  
gedood  
omdat ze  
anders  
enorme  
schade aan  
kunnen  
brengen aan  
de vele  
vogels die er  
broeden. De  
vos komt  
voor in  
bossen  
parken  
,heide,

venen, duinen, polders en landbouwgebieden. Dus ook aan de randen van dorpen en steden. Wij laten zoveel voedsel slingeren, dus is er voldoende voedsel aanbod. Het zal je niet verbazen als je een vos in je tuin een vuilniszak ziet slopen op zoek naar voedsel. Maar bij voorkeur jaagt de vos in het overganggebied van biotopen omdat daar het meeste voedsel aanbod is.

De vos is een nacht en schemerdier vandaar dat je ze nog niet zoveel te zien krijgt. Hij leeft in familiegroepen bij elkaar. Holen worden alleen door de vrouwtjesvossen gebruikt om in te slapen. In de winter en voorjaar als ze drachtig zijn of kleine jongen hebben.

In de overige jaargetijden slapen ze meestal net als de meest mannetjes op een beschutte plek bovengronds b.v. in het struikgewas.

Vossen zijn opportunisten. Ze leven van datgene wat ter plaats kunnen verschalken .dan kan ook een lekker kippetje zij bij particulieren in de tuin. Of in een vogelvolliere .





Maar zijn menu bestaat hoofdzakelijk uit kleine knaagdieren, muizen konijnen of een haasje. Ook eet hij afgevalen fruit ,aas en afval. Per dag heeft hij ongeveer 500 gram voedsel nodig. Kleine prooidieren vangt hij op zijn gehoor. Soms besluipt hij zijn prooi. Nesten haalt hij leeg. de eieren boort hij door met zijn hoektand en slobbert ze dan leeg. Hij is een specialist in het vangen van egels. Hij rolt ze op hun rug en bijt ze dan dood. Ook verstopt de vos prooien

achter schors of in een kuiltje in de grond. Maanden later kan hij door een combinatie van geur en herinnering zijn prooi terugvinden.

Vossen krijgen éénmaal per jaar jongen .De paartijd is in december tot februari. Het mannetje volgt het vrouwtje enkele dagen overal waar ze gaat om te voorkomen dat ze met andere mannetjes met ze paart.

In de dagen voor de geboorte blijft het vrouwtje in haar hol.

Het mannetje brengt haar dan voedsel of ze zoekt verstopt voedsel op .Na een draagtijd van 53 dagen eind maart begin april worden de jongen geboren. Meestal 4 of vijf jongen ,zij hebben een grijze kleur. Pas na een dag of twaalf gaan de oogjes open. Hun eerste stappen buiten het hol zetten ze na een week of drie Ze worden dan door de moeder naar een groter hol verplaatst en krijgen dan vast voedsel. Het mannetje woont niet in het hol maar brengt wel voedsel in de eerste weken. Vanaf half juli verblijven de jongen meestal bovengronds, vaak op een plek met veel struikgewas. Vanaf eind september gaan de jongen op zoek naar een eigen territorium. Meestal op enkel tientallen kilometers van hun geboorteplaats. Ook staat de vos bekend om zijn zinloze slachting in b.v. een kippen hok of een vogelkolonie. Dit fenomeen heet Surplus –killing. Dit komt voor uit de neiging die vossen hebben om alles dood te bijten wat niet kan vluchten. Die aangeboren neiging is in de natuur van groot belang. Doet zich een buitenkansje voor dan moet hij dit aangrijpen.80% van de jongen haalt het eerste levensjaar niet. In het wild worden vossen gemiddeld 9 jaar oud. In gevangenschap worden zij wel 15 jaar oud. Aangezien een vos een territorium kan hebben van 100 tot 400 hectare kan het best mogelijk zijn dat we een vos in onze tuin gaan zien.

Mocht dat zo zijn kijk er naar en geniet ervan dit is nog een stukje echte natuur. Veel tuinplezier.

**Gert-Jan Bras**

Bron:Zoogdierverseniging.nl

vlaardingse volkstuindersvereniging  
**zuidbuurt**

Voorzitter:	G. Pappers	06 23121578
Secretaris:	A.L.M. Timmers	
Penningmeester:	J.C. Koopman	
Alg. onderhoud:	Th.H. van Rijswijk	06 21277240
Alg bestuurslid:	A. van Embden	

Adm. Medewerker	E. Stock
Aanhangwagen/machines	A. de Bruin
Complex grasmaaier	T. Stoffels
Oude metalen/tegels	P. van Galen

Bestuurskamer volkstuindersvereniging "Zuidbuurt"

Zuidbuurtseweg 6, 3133 KC Vlaardingen

Tel. 010 4351169

Inlooppreekuur bestuurskamer:

Zaterdag 10.00 – 12.00 uur

Woensdag 14.00 – 16.00 uur

E-mail: [info@vtvzuidbuurt.nl](mailto:info@vtvzuidbuurt.nl)

Website: [www.vtvzuidbuurt.nl](http://www.vtvzuidbuurt.nl)

Tolhuis is een gratis uitgave van de v.t.v. "Zuidbuurt" en verschijnt 4x per jaar

Redactie:

Theo van Rijswijk	Hoofd redactie
Ria Timmers	Agenda
Saskia de Blois	Columnist
Anthony van Gelder	Lay-out/Sommige foto's
Martin van Engelen	Columnist
Gert-Jan Bras	Columnist

Verspreiding via het secretariaat.

Kopij aanleveren: [tolhuis@kpnmail.nl](mailto:tolhuis@kpnmail.nl)



# HOVENIERSBEDRIJF VERKADE B.V.



- Tuinontwerp, -aanleg en onderhoud
- Zowel bedrijven als particulieren

VERKADE VLAARDINGEN B.V.

Zuidbuurtseweg 2  
3133 KC Vlaardingen  
Telefoon: 010 - 435 90 00  
[www.verkade-vlaardingen.nl](http://www.verkade-vlaardingen.nl)



## winkel Aanbieding

# grote Hortensia in pot



# 4 euro

## Zonne-energie installaties voor uw tuinhuis

Voor zonne-energie installaties voor uw tuinhuis bent u bij ons op het juiste adres voor;

- Zonnepanelen
- Laders / omvormers
- Accu's
- Installatiematerialen
- Installatie van de systemen
- Onderhoud
- Storingen

*Neem vrijblijvend contact met ons op voor een advies.*



VG ENERGY  
STORAGE B.V.

Dealer van:



**OPTI-Solar**  
INVERTER POWER



**ORANGE SOLAR**  
SOLAR PANELS

**RP-Technik**  
Notstromsysteme



**VG Energy Storage BV**  
Jan van Galenstraat 31-d  
3115 JG Schiedam  
Tel : 010 2236750  
Fax : 010 2236749

Mail : [info@vg-energy-storage.nl](mailto:info@vg-energy-storage.nl)  
Web : [www.vg-energy-storage.nl](http://www.vg-energy-storage.nl)





## Herfst

De herfst treed weer in mijn hoofd,  
Ik voel de denkbeeldige bladeren vallen.

Weer de mist die mij verdoofd,  
Gevoelens die inwendig knallen....

Zon verblijd mijn gezicht,  
Ik wil me aan je stralen warmen,  
Geef me weer wat evenwicht.

Sla je warmte om me heen als stevige  
armen.

@Mariposita